

The background of the cover is a dramatic, high-contrast scene. At the top, a large flag with red, black, and gold stripes is partially visible, appearing to be in motion. Below the flag, a city with several prominent domes and spires is shown in a state of destruction. The city is engulfed in flames, with bright orange and yellow fire rising from the buildings. In the foreground, the silhouettes of several figures on horseback are visible, moving across a dark, smoky landscape. The overall atmosphere is one of intense action and conflict.

WILBUR SMITH

& Tom Harper

NEMESIS

KIO KAN

Text copyright © Orion Mintaka 2023

Originally published in the English language
as NEMESIS in the UK by Bonnier Zaffre,
an imprint of Bonnier Books UK limited, London.

Jacket design © Bonnier Books UK

Jacket illustrations © Steve Stone

Author photograph © Hendre Louw

Translation © Dalibor Míček, 2023

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu NEMESIS

vydaného v roce 2023

nakladatelstvím Zaffre, an imprint of Bonnier Books UK

přeložil Dalibor Míček

Redakční úprava Lukáš Foldyna

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek, v

edici Klokan, 2023

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-092-4

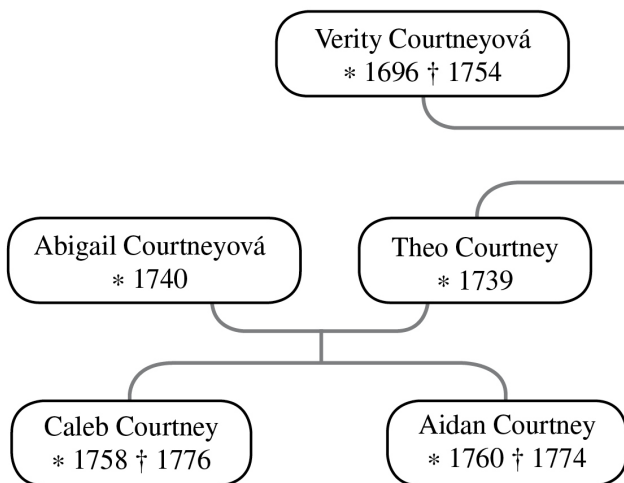
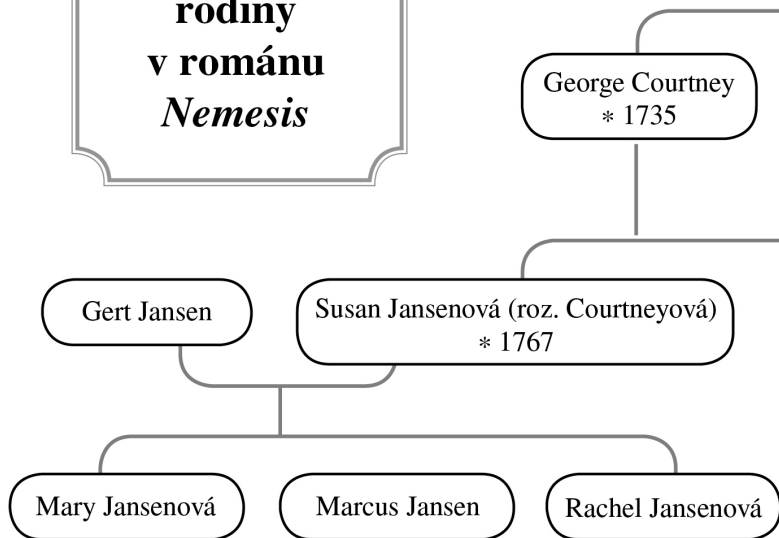
Tuto knihu věnuji své manželce

MOKHINISO.

*Vsadil jsem na lásku
a bohatě se to vyplatilo.*

*Děkuji ti, že jsi ta nejlepší sázka,
jakou jsem kdy učinil.*

**Rodokmen
Courtneyovy
rodiny
v románu
*Nemesis***

Louisa Leuvenová
* 1711

James ,Jim‘ Archibald Courtney
* 1711 † 1774

Rob Courtney
* 1757

Phoebe Courtneyová
* 1758

Adam Courtney
* 1780

Mansur Courtney
* 1780 † 1754

Constance Courtneyová
* 1738

hrabě de Berchney
* 1778

Étienne de Berchney
* 1755 † 1776

Paul de Berchney
* 1778

PAŘÍŽ, 1794

Ze střechy nad někdejším náměstím Ludvíka XV. slétla Holubice a přistála na vysoké dřevěné konstrukci uprostřed prostranství. Ta svým způsobem připomínala dvojici stromů, ale na rozdíl od nich se vyznačovala přesnými pravými úhly a nepřírozeně hladkými kmeny. Vyrostla za jedinou noc a ráno již byla kompletně hotová, jako by náhle vyklíčila z kamenné dlažby. Stála rovná a pevná jako věrná stráž. A páchla krví.

Holubice se o krvavé konflikty lidí v nejmenším nezajímala. Usadila se na vodorovném břevnu, které spojovalo svislé trámy, a horlivě si čechrala pírka.

Pod ní sršely jiskřičky, jak kat přejížděl brouskem po oceli a vracel břitu gilotiny, ztupenému častým používáním, bývalou ostrost. Smrt by měla být rychlá a bezbolestná, jak si to Joseph Ignace Guillotin přál. Šlechtic nebo prostý občan, jejich osud bude stejný – chladná ocel nerozlišuje společenské třídy. Dnes bude mít šikmé ostří hodně práce.

Kat namazal okraje břitu, aby sekera získala při pádu vyšší rychlost, a hadrem otřel čepel. Pak ji umístil mezi kluznice a připevnil k nosníku. Projel lanem mezi prsty a hledal slabší místa či uzlíky, pak vytáhl sekeru do pracovní polohy vysoko nad dlažbou náměstí, až připomínala bojovou zástavu. Nosník narazil do vodorovného břevna. Vyděšená holubice se bleskurychle vznesla, jakoby zbavená tíhy.

Popravčí se zamyslel nad svým úkolem. Zdálo se mu, že se svět obrátil vzhůru nohama. Všude vládl teror, zabíjení se stalo rutinou, nikdo nebyl v bezpečí. Oltář revoluce vymáhal krvavé oběti. Spousty odsouzenců k smrti vyžadovaly účinné metody popravý a gilotina představovala ten nejefektivnější.

Sprovodila člověka ze světa rychle a bez mučení – na rozdíl třeba od zavedeného lámání kolem, které trhalo kůži a drtilo kosti. Přesto však popravčí mnohokrát zažil, že se oči a rty statých obětí pohybovaly, jako kdyby prosily o milost, zmučené zornice se dívaly přímo na něj. Zachvěl se při představě, jakého přijetí se mu dostane před branami pekla.

Dnes se davu přihlížejících zmocnila neklidná energie. Hospody v okolí náměstí se vyprázdnily a lidé se strkali ve snaze získat co nejlepší vyhlídku. Mezi nohama dospělých prolézaly děti a se smíchem závodily, kdo pronikne dřív do přední řady, přímo pod děsivou konstrukci gilotiny na vyvýšeném pódiu. Za nimi se tlačily jejich matky – ani ony si nechtěly nechat uniknout žádný krvavý detail nadcházejícího představení.

Na dlažebních kamenech zarachotila dřevěná kola. Hluk davu ztichl v šepot, krky se natahovaly, jak se diváci snažili zahlédnout popravčí káru, jež přijížděla ulicí Saint Honoré. Na káře se tísnili příslušníci šlechty i neurozených vrstev v potrhaných šatech a se sklopenými hlavami, ovšem mezi ucouranými oběťmi zářila jedna osoba jako slunce mezi mračny. Vysoká a štíhlá, oděná v čistém bělostném rouchu stála vzpřímeně a lehce se nakláněla proti pohybům dřevěného vozu. Již překročila padesátku, ale i po dlouhých týdnech ve vězení vypadala o dvacet let mladší. Bledou pokožku měla hladkou jako mramor, zlaté vlasy neztratily lesk. Strážě ji ostříhaly nakrátko, aby lokny nezakrývaly krk a nepřekážely čepeli gilotiny, ale s mikádem její krása jen vynikla. Zvedla hlavu k nebesům, jako by hledala neviditelné znamení, a odhalila ladné hrdlo zrůžovělé emocemi.

Dnešek byl dnem popravy komtesy Constance de Berchény.

Před revolucí patřila k nejznámějším dámám Paříže. Její jméno se stalo synonymem půvabu a skandálů. Povídalo se o ní, že spala s králem Ludvíkem – a také s královnou Marií Antoinettou. Zavraždila dva manžely a třetímu nasadila parohy tolikrát, že chudák zemřel studem. Svedla většinu

dvořanů ve Versailles a zbytek vydírala důvěrnými znalostmi jejich nejskrytějších tajemství. Šeptalo se, že vládla stejnou mocí jako král; jiní se domnívali, že ještě větší. Ve spleťtém předivu sexu, vlivu a intrik, které reprezentovalo *Ancien Régime*, ztělesňovala jedovatého pavouka a jeho temné srdce.

A teď ji revoluce polapila.

Kára se zastavila. Voják ji popadl neurvale za paži, komtesa však hrdě pohodila hlavou, setřásla jeho ruku a seskočila z vozu bez cizí pomoci. Bosá šlapala po dlažbě pokryté blátem a suť a stoupala na lešení. Schody byly strmé a špinavé zaschlou krví, ona však po nich plula vznešeně jako po schoďdišti královského paláce.

Když vystoupila na vyvýšenou plošinu, rozlehl se náměštím výsměšný pokřik. Jedna žena v zástupu začala skandovat: „*Putain! Putain!*“ – děvka, další diváci se k ní připojili. Vzduchem létala vajíčka. Constance se otočila a blesky šlehajícími z ledově modrých očí okamžitě umlčela dav. Jako kdyby je její krása připravila o pohrdání.

Rozmotala šál a odhalila ramena až k ěadrům. Kůži měla stejně bledou jako šaty, v chladném ránu panensky čistou, štíhlá postava nenesla nejmenší známky po pěti dětech, jež porodila. Nejedem muž v zástupu pocítil tíhu u srdce při představě ztráty, jakou bude znamenat oddělení té krásné hlavy od nádherného těla.

Constance de Bercheny vnímala žár chtivých pohledů, nenechala se však jimi zastrašit. Věděla, čeho jsou muži schopní a jakou mocí nad nimi vládla. Naposled v životě si vychutnávala majestát své ženskosti, před níž se chlapi cítili tak uboze.

Smrti se nebála. Viděla řadu lidí umírat, sama je nechávala zemřít, a když to bylo nutné, vlastní rukou je zabila. Smrti čelila mnohokrát a přežila jen díky důvtipu, vynalézavosti a síle vůle. I ve smrduté cele ve věznicí Conciergerie, kde odsouzenci čekali na popravu, odmítala smířit se s porážkou. Svede žalárníka nebo přesvědčí některého z obdivovatelů,

aby ji tajně dostal na svobodu. Většina obdivovatelů však již byla po smrti a vrchní žalárník rozhodně nepatřil ke kavalerům. Strčil jí přirození do úst a donutil ji, aby ho uspokojila, ale když se pak dovolávala jeho laskavosti, vynadal jí do kurev a z mrzké zášti ji nechal spoutat nejtěžšími řetězy. Pravda, kdyby se některému vězni podařilo uprchnout, skončil by pod gilotinou sám žalárník.

Constance se nevzdávala, i na popravčí plošině se část její osobnosti odmítala podrobit. Rozhlédla se a pátrala v davu po známé tváři, po jiskřičce naděje. Žádnou nezahlédla. Svým katanům však nedopřeje vítězství – nedá ani v nejmenším najevo, že by sama o sobě pochybovala.

Dotkla se dřevěného límce gilotiny, který znehybňoval krk oběti, ohlazeného těly a krví těch, kdo v něm leželi před ní. Nad ním se jako díra v nebi leskl šikmý břit sekery. S povděkem si všimla, že je čerstvě naostřený.

Nastal okamžik, o němž ženy ve věznici často mluvily, zachvácené horečkou neblahého očekávání.

„Slyšela jsem, že když sekera dopadá, proběhne ti před očima celý tvůj život,“ prohlásila sedmnáctiletá dívka, která se věčně modlila růženec.

Constance se zasmála. „Prožila jsem tolik životů, že si je sotva pamatuju.“

Ve stavu krajního rozrušení se k ní však slétaly vzpomínky jako svatojánské mušky v temnotě. Stála na plošině a dav pod ní jako by se rozplynul. Již to nebyli pařížští vzbouřenci, nýbrž snědí Indové v turbanech a prošívané zbroji. Po obloze neplynuly naducané obláčky francouzského jara, leč temná bouřková mračna ohlašující příchod bengálského monzunu, tak těžká, že jste doslova cítili, jak vám doléhají na ramena. Jiný kontinent, jiné životní období: mladá Constance Courtneyová, dcera kupce, zdaleka již ne nevinná, ale pořád ještě rdící se růžové poupě ve srovnání s ženou, jíž se stala.

Postaví se smrti, vysměje se jí do tváře. Jestli vstoupí do posmrtného života, okouzlí anděly, aby ji navzdory všem spáchaným hříchům pustili do nebe.

Položila se na prkno gilotiny. Kat jí utáhl kožené popruhy kolem trupu, břicha a stehů. Nad ní se tyčily dva sloupy jako brána, která čeká, až do ní vstoupí.

„Setkám se se svými dětmi.“

Řekla to tiše, jakoby pro sebe, ale natolik hlasitě, aby ji slyšeli. Věděla, že lidé budou její poslední slova opakovat, a protože jsou sentimentální hlupáci, uvěří jim. A třeba usoudí, že pod skandální pověstí se skrývala milující matka. Budou vzpomínat na jejích pět dětí, z nichž dvě zahynuly ve válkách s Anglií, jedno podlehló nemoci a jedno skončilo na revolučním popravišti. Její legenda poroste. Velcí malíři ji zvěční na plátně. A po čase se z ní možná stane mučednice.

Kat položil ruku na páku. Černě oděný soudce začal předčítat konečný verdikt. Dav se nahnul dopředu, přitahován pachem krve a pohledem na krásu, privilegovaný život a nezměrné bohatství sražené na kolena.

Pouze jeden muž se držel vzadu, mladík v dlouhých kalhotách a „karmaňole“, krátké kazajce oblíbené mezi nemajetnými revolucionáři, svěšené ke straně tíhou zbraně ukryté v podšívce. Měl sklopenou hlavu a soustředil se na kresbu scény na náměstí. Stál na tomhle místě od časného rána a obrázek byl téměř hotový.

Všichni, kdo viděli jeho práci, se shodli, že mladý umělec má výjimečný talent. Kresba, na niž hleděl, byla obdivuhodně realistická, zejména markýza. Umělec zachytil každou ladnou křivku těla, pronikavou krásu i odhodlaný výraz. Jemné tahy tužkou na stránce jako by ožily.

„Dám ti za ten obrázek deset sou,“ nabídl muž vedle malíře.

Měl na sobě červenou čapku a řeznickou zástěru se skvrnami zvířecí krve. Věděl, že může kresbu prodat tiskařům letávků za nejméně trojnásobnou cenu, tak velký zájem Constance de Berchény přitahovala.

Chlapec mlčky zakroutil hlavou. Nevěřil, že by ze sebe vypravil jediné slůvko. Ani nezvedl hlavu, jen závojem dlouhých vlasů visícím přes oči krátce pohlédl na scénu před sebou. Bylo mu šestnáct, ale vypadal mladší: máslově hladká pleť, průzračné modré oči a jemné lokny tmavých vlasů padající přes uši. Táhl z něj zatuchlý pach stáje, v které přespával. Již čtyři měsíce byl na útěku, kradl jídlo a na noc vyhledával nejrůznější úkryty. V ulicích se pohybovalo tolik vykořeněnců bez domova, že se mezi nimi snadno ztratil. Všechny je úřady pochytyt nemohly. Kdyby ho však dopadly, určitě by ho také poslaly na popraviště.

Jmenoval se Paul de Bercheny. Žena připoutaná ke gilotíně byla jeho matka.

Naposled ji viděl před rokem. V té době byl již jejich rozlehlý zámek dávno opuštěný, vyrabovaný vzbouřenou chudinou. Paul a Constance se uchýlili do domku na venkově poblíž Rouenu, daleko od předchozího způsobu života, nenápadní, leč nikoliv neviditelní. Venkovský šat ani šátek na hlavě nedokázaly zakrýt proslavenou Constancinu krásu.

Domnívali se, že jsou v bezpečí. Revoluce uvadala, polovina provincií se bouřila, cizí armády tábořily na francouzské půdě, Britové obsadili Toulon.

„Přečkáme to,“ prohlásila Constance. „Revoluce pomine jako letní bouřka.“

Uklidněný Paul jí uvěřil.

A pak jednoho dne přiběhla přes pole stará služebná, jejíž věrnost zámecké paní revoluce neotupila.

„Blíží se, vzácná paní. Výbor bdělosti.“

Constance ani nemrkla.

„Teď mě musíte oslovovat *občanko*,“ připomněla jemně. „*Paní* nebo *pane* by vás přivedlo na smrt.“

„Ale Výbor...“

„Budu na ně připravená,“ slíbila Constance. „Kvůli mně se nestrachujte. Ale teď jděte. Kdyby vás tu našli, zabili by vás.“

Stařena, rozechvělá emocemi, jí políbila ruku. „Byla jste mi lepší paní než všechny ostatní dohromady,“ vydechla.

Jen co zmizela, Constance vylovila ze skříňky u krbu malý kufřík a předala ho Paulovi.

„Tady máš všechno, co potřebuješ.“

Paul otevřel kufřík a zachvěl se hrůzou, když spatřil matně se lesknoucí namodralý kov pistolové hlavně. Sevřel pažbu a divoce se ohnal zbraní ve vzduchu. Otevřenými dveřmi spatřil prach stoupající z čerstvě pokosených polí, po nichž se blížil rozvášněný dav.

„Budu tě bránit.“

„Ne.“ Constancin hlas zazněl tvrdě jako políček do tváře. Vytrhla synovi pistoli z ruky, až mu málem zlomila prst prolečený lučíkem spouště. „Pomůže ti přežít.“

Paul zrudl a do očí se mu nahrnuly slzy. „Ale mami...“

„Musíš utéct.“

Už slyšeli křik nesoucí se z polí. Sevřela Paulovi obličej do dlaní a vpila do něj pohled neproniknutelných modrých očí.

„Byl jsi můj poslední, má největší naděje,“ zašeptala. „Pro tvé bratry jsem toužila po slávě a moci, ale tys byl vždycky moje děťátko. Moje vlastní. Jediná dobrá věc za všechny mé hříchy.“

Nechápal, ale její slova v něm vzbudila hrdost. Vyrůstal jako nejmladší a ve svých bratrech spatřoval téměř mytická stvoření, tvrdá a vzdálená, vždy ve spěchu. Mluvili o taktice a bitvách, o důležitých lidech, o nichž Paul ke své lítosti nikdy neslyšel. Vzpomínal na jejich tuhé naškrobené košile a na jiskry, které jim létaly od ostruh, když pochodovali po dlážděném nádvoří ke stájím. Doufal, že jednoho dne bude stejně majestátní a sebevědomý jako oni.

„Jsem stejně dobrý jako všichni mí bratři.“

„Ano. A kde jsou teď?“ Držela mu obličej tak pevně, až ho bolely tváře. „Zůstaň naživu. Uděláš to pro mě?“

Paul přikývl. Ale ne dost důrazně, aby ji přesvědčil. Sevřela ho ještě silněji, jako kdyby mu chtěla vpravit svou vůli přímo do mozku. „Udělej, co budeš muset, vydrž cokoliv, řekni cokoliv, staň se kýmkoliv. Ale slib mi, že přežiješ.“

Otevřenými dveřmi vnikla do domku zrnka prachu a plev, zachycená sloupcem slunečního svitu. Na drobcích chleba, který měli k obědu, hodovaly mouchy. Paul si všiml krůpějí potu, které se leskly na matčině čele, zaznamenal červenou skvrnku na živůtku, kam jí ukápló víno. Z teplé pokožky stoupala vůně parfému sladkého jako rozkvetlé lilie a halila ho jako jemný závoj.

„Slibuju,“ zašeptal.

Pustila ho. Do hlavy se mu nahrnula krev a zmocnila se ho závrať.

„A teď jdi.“

„Ale co bude s tebou?“

Zavrtěla hlavou. „Už je moc pozdě.“

„Ale...“

Z očí jí vyšlehly zlobné blesky. „Vědí, kdo jsem. Nezastaví se, dokud mě nenajdou. Ale mohu je zdržet dost dlouho, abych tě zachránila.“

Objal matku, zabořil obličej do její hrudi, a byl by tam stál až do příchodu revolucionářů, kdyby jej od sebe násilím neodtrhla. „Běž. A *zůstaň naživu*.“

Zvedl kufřík a vyběhl zadními dveřmi. Přeskočil zahradní zídku, přeběhl přes pole a zmizel v mlázi. Ve vlasech mu ulpěla matčina vůně a v uších mu stále zvonila její poslední slova.

Zůstaň naživu.

Muž v řeznické zástěře na Place de la Révolution natahoval krk, aby lépe viděl.

„Na Marii Antoinettu jsem stál v první řadě,“ utrousil. „Tohle je moc daleko.“ Natáhl palec a ukazovák, jejich

bříška púl dlaně od sebe. „Byl to úžasný pohled. Ještě dnes mě zalévá horkost, když si vzpomenu, jak sebou její bezhlavé tělo škubalo a kopalo, jestli víš, jak to myslím, chlapče.“

Paul sevřel tužku tak silně, až se zlomila. Na kresbu se snesly kousky měkké tuhy a poskvrnily ji. Nejraději by tomu chlapovi vydloubl rozřepeným koncem oči.

Sjel rukou k vyboulenině na kazajce a nahmatal nabitou zbraň ukrytou pod podšívkou. Představil si, jak vystřeluje řezníkovi mozek z hlavy, a zmobilizoval vůli, aby se ovládl. Měl pouze jednu kulku.

Nastal rozhodující okamžik. Soudce dočetl rozsudek a pokynul popravčímu. Paul sevřel rukojeť pistole, jejíž tvar i složitý mechanismus mu byly zcela cizí.

Co mám dělat?

Když v noci spřádal plán na matčinu záchranu, viděl vše naprosto jasně. Vyskočí na lešení a výhružně zamává pistolí. Vyděšení diváci ustoupí. Přerízne matce pouta, zmocní se koně a odcválá až za hranice, kde budou v bezpečí.

Ale když tu teď stál, skutečná situace byla úplně špatná. Dav přihlížejících byl příliš hustý. Paul nechtěl vzbudit zbytečnou pozornost, a tak se držel vzadu – moc daleko. Vojáci, kteří v kruhu obstoupili popravíště, nevypadali, že by se nechali zastrašit jedním mladíčkem s pistolí. Viděli spoustu zabíjení a působili stejně ostře a odhodlaně jako bajonety, které se leskly na hlavních mušket.

Srdce mu divoce bušilo a Paul na pokraji paniky vytáhl pistolí zpod kazajky. Nikdo si toho nevšiml, všichni hleděli k lešení.

Natáhl kohoutek a i na ten malý pohyb potřeboval veškerou svou sílu. Pistole byla těžká, musel ji držet oběma rukama. Zástup se sevřel kolem něj a Paul váhal.

Zůstaň naživu. Dvě slova mu zněla v hlavě tak živě, jako by je matka teď pronášela přímo z popravíště. *Udělej, co budeš muset, vydrž cokoliv...*

Čas se zastavil. Paul cítil, jak se mu kdesi uvnitř trhá duše vedví. Poslechnout matku, nebo ji zachránit? Narůstal v něm

pocit studu, který v sobě nesl už od rozloučení ve venkovském domku. Prst se pevně ovinul kolem spouště, ta však držela, jako by zarostla rží.

Pořád se snažil dospět k nějakému rozhodnutí, když zaslechl rachot doprovázený svistem padající sekery a hned nato tupé žuchnutí, děsivě konečné.

Zástup diváků vydal kolektivní povzdech, jako kdyby se pod nohama otevřela hluboká propast. Constancina hlava žuchla do koše u paty gilotiny. Z pahýlu krku tryskaly gejzíry krve, která se rozpleskla po tvářích nejbližších diváků. Několik zlatých vlasů se třepetavě snášelo k zemi jako stébla slámy. Dopadly do krvavé kaluže a brzy nasákly karmínem.

Dav zasténal. Několik vášnivých vlastenců vykřiklo *Hurá*, ale jásos se zklidnil stejně jako bezhlavé tělo, které sebou jednou či dvakrát křečovitě škublo v posledním nestoudném rozloučení. Ze smrti tak krásné ženy se nikdo nemohl radovat.

Paul upustil pistoli a zavrával, jako kdyby někdo přeřízl lano, jež ho poutalo k světu, a ponechal jej zcela bez opory. Jeho vlastní matku právě zabili a on stál sotva padesát kroků daleko a viděl všechno na vlastní oči.

Zvedl se v něm výkřik. Paul přímo cítil jeho fyzickou přítomnost, tížil ho jako obrovský had stočený v hrudi. Snažil se ho potlačit. Kdyby mu unikl z hrdla, přitáhl by k sobě pozornost. Lidí by se zajímali, proč tak hlasitě želí smrti nepřítelkyně lidu. Nakonec by zjistili, kdo je. Kdyby mu přálo štěstí, odvěkli by ho do Conciergerie, kde by čekal na soud. Kdyby ne, roztrhali by ho přímo na místě.

Vydrž cokoliv.

Muž v řeznické zástěře se k němu otočil a zíral na něho.

„Co to s tebou k čertu je, občane?“ vyjel na něj.

Výkřik stoupal Paulovi v plicích. Cítil, jak mu tlačí do žeber.

Podlomily se mu nohy. Klesl na kolena a zlomil se v pase nad špinavou dlažbou. Poklesla mu brada a výkřik se mu řítíl z hrdla jako krysa prchající kanálem. Zakuckal se.

Nevydal však ani hlásek, místo toho vychrlil proud žluči, která se rozpleskla na dláždění a vsákla vpředu do košile.

Před očima mu plula krev. Řezník se k němu sklonil, masitou tlapou ho popadl za loket a zvedl ho na nohy. Jiná ruka mu podala ušmudlaný kapesník. Paul si utřel ústa a odplivl si.

„Poprvé na popravě? Se mnou to bylo stejné. Brzy se naučíš si tu podívanou užívat,“ pronesl řezník tónem, jenž oscilloval mezi pobavením a závistí.

Paul se odtáhl a sbíral ze země svůj majetek. Kresbu našel, ale kde je pistole? Strčí si ji do úst a vystřelí si mozek z hlavy.

Zbraň zmizela. Vtom si Paul všiml holčičky s vlasy spletenými do tenkých copánků a v ušpiněné haleně, která ji namáhavě zvedla. Pistole byla skoro stejně veliká jako ona sama. Držela hlaveň oběma rukama a nahlížela do ní.

„Dej mi to,“ zachraptěl Paul a natáhl ruku.

Dívěnka po něm střelila pohledem vážných očí, pak se beze slova otočila na bosých nožkách a odcupitala. Proplétala se mezi nohama dospělých a zbraň táhla za sebou. V Paříži se člověk žíví vlastní vynalézavostí: pistole znamenala, že se holčička dnes večer nají.

Paul se zadíval na kresbu, poslední podobiznu matky, a tiše vzlykl. Obrázek pokrývaly zvratky, papír jimi nasákl. Constančina tvář se změnila v šmouhy rozpité tuhy a nejasných linií.

Řezník mu nahlédl přes rameno.

„Je zničený. Škoda.“ Pokrčil rameny. „Ale při svém nadání si můžeš vždycky namalovat jiný.“

Strážní už strkali po schůdcích ke gilotině další oběť. Constančina smrt dav znepokojila. Lidé potřebovali další popravu, aby se uklidnili, aby v sobě obnovili pocit řádu.

Paul si přitiskl dlaň k ústům. Neměl co říct; přežil. Ale výkřik zůstal uvězněn hluboko v hrudi a již navěky bude znít kolem jeho duše.

MYS DOBRÉ NADĚJE, 1806 O DVANÁCT LET POZDĚJI...

Admirál sir Robert Courtney stál na palubě vlajkové lodi *Nestor* a cítil, jak se pod trupem valí mohutné kapské vlny vznikající turbulencemi na styku studených vod Atlantiku s žárem Afriky. Zlehka nakláněl tělo podle pohybů paluby. Po světových mořích se plavil od svých sedmnácti let, kdy začínal jako obyčejný plavčík na přířadové nástavbě. Dnes dosáhl hodnosti viceadmirála Královského námořnictva, panovník jej pasoval na rytíře, byl miláčkem britského tisku a prokletím každého francouzského kapitána, který měl tu smůlu, že mu zkřížil cestu. V posledních třiceti letech toho dosáhl opravdu hodně.

„Připadá mi to jako včera, když jsme spolu začínali,“ prohodil muž vedle něj, jako by četl Robovy myšlenky stejně přesně jako kompas. Angus MacNeil byl urostlý Skot se sudovitým hrudníkem, který se plavil s Robem při jeho první plavbě u Královského námořnictva a nějak se mu podařilo zařídit to tak, aby ho následoval na palubu každé lodi, na níž sloužil. Oba si navzájem mockrát zachránili život a oba měli dobrou paměť.

Rob se opíral o zábradlí, poslouchal jen jedním uchem a hleděl na mohutný masiv Stolové hory korunovaný plochým vrcholem, který se tyčil nad zálivem. Jako by cítil její vůni, věděl však, že při silném větru od pevniny si to jen představuje. V Africe se narodil a prožil v ní celé mládí, než ho odlákaly sny o velkých lodích a příslib dobrodružství. Dnes mu táhlo na padesát a vnímal mocné lákání k návratu, jako kdyby se mu prach kontinentu kdysi usadil v kostech a teď v nich začínal vířit. Dlouhé měsíce se snažil, aby mu Admiralita přidělila právě tento velitelský post, a nyní už byl skoro doma.

Ovšem lordové Admirality ho neposlali přes púl světa, aby odešel do výslužby na pevnině. Čekala ho práce. Přiložil teleskop ke zdravému oku a nacvičeným pohybem přelétl záliv, až spatřil pevnost. Její bílé zdi se na slunci jasně třpytily, pět cípů hradeb trčelo do prostoru jako hroty kopí.

„Ty zdi pomáhal stavět můj prapradědeček,“ poznamenal Rob a pátral zrakem po otevřeném cvičišti pod hradbami. „A Holandané tam popravili jeho otce.“

„V takovém případě tu máš nesplacený dluh,“ opáčil Angus a přešel paží vzdálený horizont za svými zády, kde se na deseti mílích oceánu rozprostírala linie Robovy flotily: čtyři řadové lodě, dvě fregaty a tucet transportních plavidel s několika tisíci příslušníky horalských pluků na palubě. „A také dost mužů, abys to Holandanům splatil i s úroky.“

„Už to není Holandsko, nýbrž Batávská republika,“ opravil Rob přítele.

Batávská republika vznikla po zániku Spojených provincií nizozemských v roce 1795 po intervenci francouzských revolučních sil.

Angus si odplivl přes zábradlí. „Starý hovno pod novým jménem. K čemu jsou všechny ty změny dobrý?“

Od chvíle, kdy se Rob vyprostil ze svého izolovaného dětství v africkém buši, se svět změnil k nepoznání. Společně s Angusem získal ostruhy v boji proti americkým vzbouřencům, to však byla jen předehra k mnohem vážnějšímu konfliktu, který propukl o deset let později v podobě francouzské revoluce. Jako první byla do válečného víru vtažena Francie, po ní Evropa a nakonec celý svět. Jistou dobu se zdálo, že se Francie utopí v krvavé lázni, kterou revoluce rozpoutala. Ale když už klesala ke dnu, povstal z chaosu charismatický voják jménem Bonaparte, aby svou zemi napravil. Za necelých deset let povýšil z kadeta na generála a za dalších pět už byl diktátorem. A pět let poté se nechal korunovat jako císař. Dnes neexistoval na zeměkouli jediný koutek, kde by Francie a Británie nebojovaly o nadvládu.

Právě proto se Rob ocitl tady. Kapské Město bylo klíčem k Východu, k novému britskému impériu, jež vznikalo v Indii. Samotné Kapsko drželi Holanďané, avšak jejich vláda na okolních územích byla svržena. Batávská republika se stala vazalským státem Francie a teď držela ve smrtelném sevření životně důležitou obchodní tepnu Británie. A to byl důvod, proč se Britové museli zmocnit Kapska.

Rob ucítil na paži lehký dotek – jemnější než závany větru, které mu čechraly rukávy –, a i po tolika letech v něm vyvolal radostné vzrušení. Vedle něj stanula jeho manželka Phoebe. Objal ji kolem pasu a přitiskl k sobě.

Mnohé věci se změnilly, ne však jeho láska k ní, ani její vzhled. Už když se s ní setkal poprvé jako s mladičkou otrokyní zneužívanou na americké plantáži, se jí v očích zračila klidná vyrovnanost. Navzdory hrozným mukám, jimiž před dlouhými lety trpěla v rukou otrokáře, věk ji učinil ještě krásnější, dokonalejší verzí mladé ženy, již tehdy byla. Mandlové oči zářily láskou a moudrostí, jemný obličej ztělesňoval vlídnost, zlatě hnědá pokožka nenesla ani stopu po bouřích, jimiž prošla.

Ode dne svatby nestrávili Rob a Phoebe jedinou noc odděleně. Na důstojníky, kteří si na palubu přivedli manželku, se Admiralita mračila; námořníci se zaklínali, že to přináší smůlu. Roba nic z toho nepřimělo změnit názor. Kvůli válce musel být prakticky nepřetržitě na moři. Kdyby ji nechal doma, za deset let by s ní strávil sotva tři měsíce. Život na souši byl pro každou ženu námořníka dost těžký; pro Phoebe, která žila v cizí zemi a měla jinou barvu kůže, by byl nesnesitelný.

Ať si o tom lidé mysleli cokoliv, Robova mimořádná šňůra vítězství utišila jak puntičkářské admirály, tak pověřivé námořníky. Vešel ve známost jako šťastný kapitán a pak šťastný admirál, jeho lodě nikdy netrpěly nouzí o dobrovolníky. A v unikátním světě mořských vlků na rase manželky nezáleželo. Lodní posádky se skládaly z mužů z každé země, která